Cena za egzemplarz 15 groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414. P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 200 Katowice, wtorek 1-go września 1931 r. Rok 30

Polityka niemiecka na nowych torach?

28 sierpnia b. r. kanclerz Brüning przyjął na czterogodzinnej konferencji przewodniczącego partji niemiecko-narodowej (Deutschnationale) **Hugenberga.** Świadkami i uczestnikami prowadzonych rozmów byli również przewodniczący partji centrowej prałat Kaas oraz poseł niemiecko-narodowy Quaatz. Zaproszonym politykom kanclerza Brüning przedstawił szczegółowy program swej polityki, informując się o stanowisku przedstawicieli partji niemiecko-narodowej. Przebieg, treść oraz wyniki tej rozmowy ujęte zostały **w formę protokółu.** Konferencja, zdaniem kół politycznych, **nie ma nic wspólnego z rzekomemi planami rekonstrukcji gabinetu. Kanclerz Brüning zamierza wpłynąć na partję niemiecko-narodową w kierunku złagodzenia jej stanowiska opozycyjnego wobec przyszłych planów rządu Rzeszy.**

Niemcy znani są z tego, że w chwilach krytycznych i przełomowych dla swego państwa, a w takiem właśnie położeniu znajduje się ono po ostatniej katastrofie finansowej, **potrafią wznieść się ponad waśnie i interesy partyjne, stając w zwartym i jednolitym froncie narodowym przed grożącem niebezpieczeństwem.**

I oto podobny proces spostrzegamy obecnie w Niemczech. Brüning wszelkiemi siłami dąży do scementowania swego narodu w tym celu, by mieć jego poparcie przy przeprowadzaniu ułożonego przez rząd planu. Co zaś plan ten zawiera, szersza opinja nie dowiedziała się, można jednak przypuszczać, że chodzi tu o jakieś nadzwyczajne, pierwszorzędnej wagi posunięcia rządu niemieckiego. Do przypuszczenia tego uprawnia nas właśnie okoliczność, że tak bardzo **kanclerzowi zależało na pozyskaniu przychylności dla swych zamierzeń nacjonalistów i centrowców, a z drugiej strony na wzajemnem porozumieniu tych dwóch partyj między sobą.**

Konferencja Brüninga została uwieńczona pomyślnym wynikiem, o czem świadczy **sporządzenie z przebiegu obrad protokółu,** podpisanego przez uczestników posiedzenia. **Podpisy te dowodzą niezbicie, że musiały u kanclerza zapaść uchwały, wiążące z jednej strony rząd, a z drugiej partje, reprezentowane przez ks. Kaasa (Centrum) oraz przez Hugenberga i Quaatza** (niemiecko-narodowi).

Z tą chwilą polityczne życie Niemiec wkracza na nowe tory, wyrazem czego będzie współpraca rządu z partją centrową i niemiecko-narodową. Wydarzenie to posiada pierwszorzędne znaczenie tak dla wewnętrznych stosunków Niemiec, jak i na zewnatrz. Na skutek bowiem dokonanego porozumienia z partjami **rząd Rzeszy uwalnia się od dokuczliwej opozycji i w posunięciach swych nie będzie krepowany.**

Oczywiście za cenę swobody działania Brüning musiał niewątpliwie poczynić pewne ustępstwa na rzecz partyj, jeżeli chodzi o politykę zagraniczną Rzeszy. Znane zaś jest stanowisko tych partyj w odniesieniu do Polski i Francji. Trzeba zaś stwierdzić, że **rząd niemiecki, decydując się na współpracę z partjami, tem samem wkracza na drogę „samowystarczalności" w uzdrowieniu życia gospodarczego kraju,** czyli rezygnuje z wszelkiej pomocy finansowej Francji, o którą kanclerz Brüning tak niedawno jeszcze usilnie zabiegał, udając się nawet osobiście w tej sprawie do Paryża. Dalszem następstwem takiego obrotu rzeczy będzie **oziębienie się stosunków niemiecko-francuskich, nie mówiąc już o tem, że sprawa spłat odszkodowawczych (reparacyj) zostanie poważnie zagrożona.**

W większym jeszcze stopniu niż Francję zmiana położenia politycznego obchodzić winna Polskę. Wszak Hugenberg, Quaatz i prałat Kaas aż nadto wyraźnie **dali się nam poznać w swej politycznej działalności, jako nieprzejednani polakożercy.** Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że **porozumienie,** którego twórcami są ci właśnie politycy, **nosić będzie wybitnie cechy przeciwpolskie,** temwiecej, że **sa oni także znani ze swych bezwzględnych dążeń do zmiany granic polsko-niemieckich.** Również „samowystarczalność" może się stać końcem i tak bardzo ograniczonego wywozu produktów polskich do Niemiec.

Umowa zawarta między rządem niemieckim a partjami, których kierownikami są zdecydowani wrogowie Polski, każe nam pilnie śledzić posunięcia rządu Rzeszy wewnątrz kraju, a więcej jeszcze na terenie międzynarodowym: być może, **że wpływ tego sojuszu rządowo-partyjnego da się już odczuć w zakulisowych intrygach członków delegacji niemieckiej na terenie rozpoczynającego się 1 września posiedzenia Ligi Narodów.**

Katastrofalny wylew Wisły na Śląsku Cieszyńskim.

Bielsko. (PAT.) Ostatnie deszcze spowodowały powódź, która na terenie pow. bielskiego **przybrała rozmiary nieobserwowane tu od lat 16.** **Wisła wystąpiła z brzegów na przestrzeni kilkunastu kilometrów, zalewając szeroko pola i łąki.** **Wody Wisły, która płynie tu korytem szerokości nie większej niż 10 metrów„ rozlały się na pewnych miejscach na szerokość 1 km, przyczem głębokość wody poza korytem sięga 4 mtr. W Zarzeczu 80 zabudowań zalanych jest zupełnie wodą, a ludność wraz z dobytkiem schroniła się na strychy domów. Pluton pionierów, wysłanych z Bielska oraz policja wojewódzka prowadziła w ciągu wczorajszej nocy akcję ratunkową przy światłach pochodni. Wicestarosta bielski p. Niżankowski zorganizował w Zarzeczu pomoc dla ludności, dotkniętej klęską powodzi. Z Bielska wysłało starostwo transport żywności, która rozwożono łodziami do zalanych domów. W ciągu niedzieli woda zwolna, ale stale opadała, tak, że narazie niema niebezpieczeństwa.**

Niebezpieczeństwo mija.

Bielsko. Sytuacja powodziowa w powiecie bielskim w ciągu soboty, przedstawiająca się groźnie — w niedzielę ubiegłą uległa zmianie na lepsze. Przybór wody w Wiśle ustąpił nad ranem, i o godz. 10 przed południem wynosił 4 i pół metra ponad stan normalny (w sobotę wynosił 6 metrów). Woda więc ustępuje. Poza miejscowościami Zarzecze, Rykoła, Brandy i Boronów, ucierpiała dotkliwie wieś Ligota, gdyż wylał dopływ Wisły-Iłownica. Ludność ewakuowaną z zagrożonych miejscowości zaopatrzono doraźnie w chleb i produkty żywnościowe. Wobec zmniejszenia się rozmiarów katastrofy, wycofano wczoraj oddziały wojskowe wysłane na pomoc powodzianom. Wysokości szkód nie da się narazie określić, są one jednak dość znaczne.

Serdeczna wymiana uczuć między Francją i Polską.

Paryż. Na bankiecie, wydanym wczoraj na terenie wystawy kolonjalnej na cześć ministra spraw zagranicznych p. Augusta Zaleskiego, w odpowiedzi na przemówienie ministra, premjer Laval dał wyraz sympatji, jaką odczuwa Francja dla Polski, zaznaczając, że podczas niedawnych rokowań dyplomatycznych zarówno jak podczas rokowań, które wkrótce nastąpią, prezes gabinetu francuskiego zawsze pamiętał i zawsze pamiętać będzie o przyjaźni, jaka powinna zawsze łączyć obydwa kraje. Minister kolonij Reynaud, w przemówieniu, które wygłosił, oświadczył: Jestem rad, iż mogę Pana podejmować na terenie naszej wystawy. Należy stwierdzić, że wszędzie, gdzie Francja, Polska nie jest daleko. Kończąc swe przemówienie, minister wspomniał o odwiecznej przyjaźni, łączącej Francję i Polskę. Marszałek Lyautey, mówiąc o swych wspomnieniach z czasów dziecięcych, powiedział, iż były one dla niego niezatartym dowodem więzów, łączących Francję z Polskę. „W czasie mej 35-letniej pracy w koloniach miałem zawsze Polaków pod swemi rozkazami. Należeli oni do moich najlepszych żołnierzy." — Po obiedzie minister Zaleski wraz z innymi uczestnikami bankietu wziął udział w przejażdżce łodzią po jeziorze Doumesnil.

Podczas bankietu min. Zaleski wygłosił mowę, w której poruszył również sprawę rokowań z Sowietami. Zaznaczył on, że Francja i Polska w pełnem porozumieniu rozpoczęły niedawno z trzeciem państwem rokowania o zawarcie paktu o nieagresji. Jest rzeczą zupełnie naturalną, że oba kraje, pokojowo nastrojone, przyjęły tę inicjatywę z pełnem zadowoleniem. Polska z zainteresowaniem i żywem zadowoleniem śledzi podjęte w tym kierunku przez rząd francuski usiłowania. Inicjatywa ta jest normalnem następstwem polityki pokojowej, prowadzonej stale przez Francję i Polskę i dlatego też minister stwierdza, iż nie można pominąć faktu, że wywołała ona tyle podniecenia w jednem z państw. Cele nasze są jasne — zakończył minister Zaleski — usiłowania nasze zmierzają jedynie do konsolidacji pokoju i mam nadzieję, że mimo rodzących się nieprzewidzianych przeszkód usiłowania podjęte przez oba nasze rządy nie pozostaną bez owoców.

Dziennikarze rumuńscy w Warszawie

Warszawa. PAT. Wczoraj o godz. 9.30 rano przybyła do Warszawy delegacja dziennikarzy rumuńskich na 6-tą doroczną konferencję polsko - rumuńskiego porozumienia prasowego. O godzinie 11.15 odbyło się w lokalu klubu sprawozdawców w sejmie przy udziale licznego grona dziennikarzy stołecznych otwarcie konferencji, które zaszczycił swą obecnością poseł rumuński w Warszawie p. Bilciuresco w otoczeniu zespołu członków poselstwa. M. S. Z. reprezentował zastępca naczelnika wydziału prasowego Hładki i radca Czosnowski.

Rząd pruski dalej redukuje płace i urzędników.

Berlin. PAT. Według doniesień prasy, rząd pruski ogłosi z początkiem września nowe rozporządzenie doraźne, przewidujące obustronne redukcje płac wyższych urzędników komunalnych na obszarze Prus. **Redukcje te sięgać mają do 24 proc. W szkolnictwie przewidziane są również wielkie redukcje budżetowe. W samym okręgu berlińskim zwolnionych ma być ze służby 1000 nowo przyjętych nauczycieli ludowych.**

Sąd litewski uwolnił Waldemarasa.

Berlin. PAT. W procesie przeciwko Waldemarasowi sąd wojsk. ogłosił dziś wyrok. Waldemaras wraz z 10 oskarż. został uwolniony. 12 oskarżonych skazanych zostało na rok więzienia. Oskarżony o zamach na płk. Rustejkisa, szefa policji kryminalnej, Wijtkiewicius, skazany został na 15 lat, zaś pomocnik jego Papalejkis na 12 lat ciężkiego więzienia z jednoczesnem pozbawieniem ich praw obywatelskich.

„Zeppelin" jedzie do Ameryki Poł.

Berlin. PAT. W sobotę o godz. 21.36 sterowiec „Hr. Zeppelin" wystartował w Friedrichshafen do lotu w kierunku Ameryki Południowej. Na pokładzie — oprócz dr. Eckenera i załogi — znajduje się 12 pasażerów.

TELEGRAMY.

Polsko-węgierska umowa handlowa.

Warszawa. PAT. Dnia 29 bm. nastąpiła w Warszawie wymiana dokumentów ratyfikacyjn. 2 protokołów dodatkowych do konwencji handlowej między Polską a Węgrami z roku 1923, podpisanej w Budapeszcie 27 marca 1930 roku. Powyższej wymiany dokonali ze strony polskiej Józef Beck, podsekretarz stanu M. S. Z., ze strony Węgier baron Eugenjusz Miske - Gerstenberger charge d,affaires ad interim w Warszawie.

Wybuch granatu na ćwiczeniach.

Wilno. 28 bm. w czasie ostrego strzelania artylerji ciężkiej (6 p. a. c.) na poligonie pod Baranowiczami, rozerwał się pocisk armatni wśród obsługi, raniąc cięż ko ppor. Batlarskiego i kanoniera Dedersa. Ppor. Batlarskiego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala w Brześciu, zaś kanoniera, Dedersa umieszczono w szpitalu w Słonimie.

„Przyjaźń" litewsko-niemiecka przedłużona na 5 lat.

Berlin. PAT. Biuro Wolfa donosi z Kowna, że wczoraj wymienione zostały dokumenty ratyfikacyjne protokółu w sprawie przedłużenia sowiecko-litewskiego paktu o nieagresji na dalszych lat 5 i podpisany został protokół w sprawie unormowania stanowiska prawnego sowieckiego przedstawicielstwa handlowego na Litwie.

Syrja samodzielnem państwem?

Paryż. Havas donosi, że w związku z zrzeczeniem się mandatu nad Irakiem przez Brytanję. Francja nosi się z zamiarem zrezygnowania z mandatu nad Syrją. Francja zawrze z Syrją układ przymierzeńczy i poprze jej kandydaturę do Ligi Narodów już na najbliższem zgromadzeniu.

Latająca sypialnia.

W Państwowych Zakładach Lotniczych kończy się budowa wielkiego płatowca pasażerskiego P. Z. L. 4, który gotów będzie do próbnych lotów już pod koniec września. Konstruktorem aparatu P. Z. L. 4. jest inż. Praus. Samolot ten posiadać będzie 8 miejsc sypialnych i używany będzie w projektowanej komunikacji nocnej. Będzie to pierwszy samolot sypialny w Polsce. Rozmiarami P. Z. L. 4 przewyższać będzie nawet wielkie trzysilnikowe Fokkery. Aparat budowany jest na zamówienie ministerstwa komunikacji.

10.000 ludzi umarło z głodu.

Londyn. Według doniesień z Szanghaju, pełnomocnik rządu nankińskiego Lu, wydelegowany celem organizowania pomocy ludności prowincyj, dotkniętych klęską powodzi, nadesłał do Nankina raport, zawierający wstrząsające szczegóły katastrofy. Prowincja Wuhan przedstawia okropny widok spustoszenia. Zanotowano tam dotychczas 10 tysięcy wypadków śmierci głodowej. Raport kończy się stwierdzeniem, że o ile rząd nie poweźmie natychmiast środków nadzwyczajnych, ludność prowincji Wuhan skazana będzie na zagładę.

Poseł Hołówko padł od kul terorystów ruskich.

Warszawa. (PAT.) Donoszą ze Lwowa, że w sobotę, dnia 29 bm. o godzinie 20.30 **zamordowano w Truskawcu przebywającego tam na urlopie wypoczynkowym wiceprezesa klubu sejmowego B. B. W. R., posła Tadeusza Hołówkę. — Dwóch niewykrytych dotąd sprawców wdarło się do pokoju w zakładzie Sióstr Bazyljanek, gdzie ś. p. Hołówkę zamieszkiwał i strzelił doń trzy razy z rewolwerów. Poseł Hołówko poniósł śmierć na miejscu. Nieznani sprawcy zbiegli, dochodzenie jest w toku.**

Wyrazy ubolewania Łotwy.

Warszawa. (PAT.) Minister pełnomocny łotewski w Warszawie p. Groswald złożył dziś w imieniu rządu łotewskiego wiceministrowi spraw zagranicznych Beckowi kondolencje z powodu śmierci posła Tadeusza Hołówki, zaznaczając, że mord, dokonany na osobie ś. p. posła Hołówki odczuło boleśnie całe społeczeństwo łotewskie, wśród którego ś. p. poseł Hołówko cieszył się powszechnem uznaniem.

Przewiezienie zwłok ś. p. posła Hołówki do Lwowa.

Truskawiec. (PAT.) Ekspurtacja zwłok ś. p. posła Hołówki na dworzec w Truskawcu odbędzie się w poniedziałek 31 bm. o godz. 12.15. W uroczystościach pogrzebowych wezmą udział przedstawiciele władz wojewódzkich i lokalnych, kompanja honorowa Związku Strzeleckiego z Borysławia, oddziały Strzelców z miejscowości okolicznych oraz delegaci wszystkich organizacyj społecznych zagłębia naftowego.

Przyznanie zasiłków częściowo zatrudnionym w przemyśle śląskim.

Warszawa. Min. pracy i opieki społecznej przyznał rozporządzeniem z dnia 20 sierpnia **prawo pobierania zasiłków tym częściowo zatrudnionym robotnikom, których zarobek tygodniowy nie przekracza pełnego umówionego zarobku za 1 bądź 2 dni pracy.**

Prawo pobierania zasiłków przyznano robotnikom następujących fabryk: **Fitzner** w Siemianowicach, **„Ferrum"** w Katowicach, **huta „Laura"** w Siemianowicach, huta **„Bismarck i Falva"** w Wielkich Hajdukach, huta **„Hubertus"** w Łagiewnikach, huta **„Marta"** w Katowicach, **huta „Królewska"** w Królewskiej Hucie, huta **„Silesia"** w Paruszowcu, huta **„Zjednoczona Królewska i Laura"** w Król. Hucie, huta **„Pokój"** w Nowym Bytomiu, huta **„Zgoda"** w Zgodzie, **„Zakłady Hohenlohego"** w Wełnowcu **„Rybnicka fabryka maszyn"** w Rybniku, **„Fitznerowska fabryka śrub i nitów"** w Siemianowicach.

Krwawe awantury w Niemczech nie ustają.

Berlin. (PAT.) **Ubiegłej nocy w kilku miastach prowincjonalnych doszło do krwawych wykroczeń. W Hamburgu zabity został w nocy przez nieznanych sprawców starszy posterunkowy policji. Pozatem pod adresem urzędników policyjnych, którzy wszczęli śledztwo, padły pogróżki, że spotkać ich może ten sam los. Przed domem, w którym mieści się biuro partji hitlerowców w Kassel, doszło dziś do krwawego starcia. Hitlerowcy rzucili na tłum, protestujący przeciw zawieszeniu przez nich sztandaru partyjnego, ciężką kratę żelazną, raniąc przytem kilkanaście osób. Policja aresztowała wszystkich członków biura hitlerowców. W Duesseldorfie doszło również do ekscesów, przyczem bezrobotni uniemożliwili strajkującym dotychczas robotnikom miejskim powrócenie do pracy.**

Napad bandycki w miejscowości kąpielowej.

Paryż. „Petit Parisien" donosi z Tulonu, że w miejscowości kąpielowej Guagno na Korsyce trzech bandytów wtargnęło do kilku hoteli i zabrało różnym gościom hotelowym około 10.000 franków. W jednym z hotelów bandyci zabili osobę, która otworzyła okno. Po dokonaniu napadu na hotele, bandyci obrabowali po drodze szereg przechodniów, poczem zbiegli. Żandarmerja prowadzi energiczne dochodzenie.

Wzrost bezrobocia w Niemczech.

Według urzędowych danych w czasie od 1 do 15 sierpnia 1931 roku liczba bezrobotnych w Niemczech wzrosła o 114 tysięcy osób. Ogólna liczba bezrobotnych wynosi obecnie 4 miljony 104 tysiące.

Nowy przedstawiciel republiki tureckiej w Warszawie.

Ercüment Ekrem-Recei-Zade, radca ambasady tureckiej, charge d'affaires ad interim poselstwa tureckiego w Warszawie.

Międzynarodowa konferencja węglowa.

Londyn. PAT. Jak informuje agencja Reutera, za pośrednictwem ustalonej drogą ustawodawczą centralnej organizacji właścicieli kopalń węgla w Anglji zostały zaproszone wszystkie związki właścicieli kopalń europejskich na międzynarodową konferencję, która odbędzie się w Londynie na początku września. Zaproszenie przyjęły związki właścicieli kopalń węgla Niemiec, Francji, **Polski**, Belgji, Holandji i Czechosłowacji.

Dżuma w Hiszpanji.

Madryt. (PAT.) W szpitalach w Barcelonie zarejestrowano 5 wypadków dżumy. Trzech chorych zmarło.

Bunt więźniów.

Nowy Jork. (PAT.) W miejscowości Marquette w stanie Michigan, w miejscowem więzieniu wybuchł bunt więźniów, którzy zastrzelili lekarza, zranili jednego z dozorców. Bunt został stłumiony, zanim przybrał groźniejszy charakter. Trzech głównych winowajców buntu popełniło samobójstwo.

Tysiące Chińczyków w popłochu ucieka przed zalewem.

Szanghaj. (PAT.) Wody rzeki Yang-Tse w dalszym ciągu podnoszą się. Przybyły tu tysiączne rzesze uciekinierów z Hankou. Według krążących pogłosek, zostanie niebawem wypuszczona pożyczka pomocy dla poszkodowanych, wynosząca 80 milj. dolarów.

Cygańskie dziecko.

2) (Ciąg dalszy.)

— O, nie turbujcie się, matulu! — zawołała, podskakując do jej kolan: — wszakci to mam już lat dwanaście i już was potrafię wyręczyć. Próbowałam dwóch wiader pełnych i chociaż się trochę zginam pod niemi, ale mi je podnieść nie trudno; drzew sporą narącz zarzucam jak piórko na plecy... Odpoczywajcie sobie spokojnie, a mnie tylko znaczek dajcie, to zobaczycie, jak się sprawię.

Szczebiotanie dziewczyny jeszcze gorętsze łzy wycisnęło z oczu biednej kobiety.

— Dziecino moja — odpowiedziała cichym głosem — ochoty ci nie brakuje, ale gdzie te siły, któremi się tak chwalisz? Dobrze ci pobawić się wiadrem, ale dźwigać wodę do góry, ale przynieść drzew z lasu i tylu ciężkim robotom podołać koło domu... nie twoją to siłą, nie twoją!

Maryś pokiwała głową.

— Nie takam ja słaba, jak myślicie. A zresztą mnie się zdaje, że byle tylko kto mocno chciał, to co zamyśli zrobi.

— Daj Boże, o daj Boże! — westchnęła biedaczka.

Chciała jeszcze zapytać swej Marysi: coby poczęła, gdyby jej matki nie stało? Ale na to jej zabrakło odwagi, zasmucać dziecka nie chciała.

Marysia tymczasem cieszyła się, że teraz sama matce służyć będzie i gospodarzyć w domu.

Jednego razu, gdy się zbudziła Marysia, ujrzała przed sobą matkę, bladą, wyżółkłą, z kijem w ręku, stojącą nad pościółką. Myśląc, że matka chce iść po wodę, dziewczyna skoczyła żywo, żeby ją uprzedzić.

— Leż, dziecko — rzekła wdowa — leż, ja na wieś pójść muszę.

— Na wieś, po co? To mnie poślijcie.

— Nie można, gołąbku, nie można. Pójdę do Stachowej, poradzę się jej na niemoc moją.

— Ja wam tu Stachową sprowadzę. Wyście słabi.

— To nic, dojdę, o kiju... Ot, zaraz powrócę.

Marysia chciała się opierać, ale matka, milcząc, drzwi otworzyła i, choć chwiejąc się, szybko wyszła na podwórko.

— Otóż, kiedy tak — pomyślała Marysia — zwinę się i przyniosę wody, rozpalę ogień, przygrzeję krupnik, nim matka powróca... Zobaczą, jaką to ze mnie gospodyni!

Gdy się tak ochoczo krzątą w chałupie, matka tymczasem powlokła się do wsi nieboga. A tak to się jej teraz zdało daleko! Co ujdzie kilkanaście kroków, to stanie i odpoczywa i wciąga powietrze, jakby go już brakło na świecie. I znów pospieszy niecierpliwie, a wnet przysiada, bo drżą nogi, bo w głowie się kręci. Idzie tak, idzie do chaty Stachowej, bo to stara znachorka, i całej wsi lekarka: ale chata daleko, daleko na drugim końcu wsi, a wieś wielka, a droga górzysta. Chata Stachowej, jakby coraz dalej uciekała, ale wreszcie już ją widać: spostrzegła wrota, i jakoś lżej jej na sercu, że choć w drodze nie padnie. Dwie biedy się najprędzej jakoś zbliżają do siebie.

Stachowej także świat nie był rajem, choć jej nędza ani połowy nie doszła do nędzy cyganiuchy. Naprzód stara miała męża, dziada ślepego prawda, niezdarę, pijaka, który jej często boki łatał i głowy naszczerbił, ale też sprytny był włóczęga, groszaki przynosił i nieraz torbę pełną sucharów i wszelakiej ludzkiej jałmużny. Miała chatę, a pilnując wrót we wsi, miała zarobek i sposób do życia ze swego znachorstwa. Ten i ów jej się poradził, dała ziela jednemu i drugiemu, zaczęto ją brać do słabych kobiet na babkę, a potem już febrę i łamanie w kościach, i czego nie próbowała leczyć.

Stary Stach nie żebrał ciągle, i nie wałęsał się nieustannie po drogach, bo był leniwe dziadzisko, i albo w karczmie siadywał, albo do góry brzuchem leżeć lubił; ale byle odpust, jarmark i święto, wdziewał torby i w pochód ruszał. A tak sobie doskonale radził, choć oczy stracił, że gdzie stanął, wiedział co z sobą począć, kędy się obrócić, nie pytając ludzi. A choć się czasem upił, to póki się tylko na nogach trzymał, nie zbłądził nigdy, i padając spać, miejsce sobie wybierał dobre; rozbudzony — nie pytał, gdzie wódka. Strząsł się, zamruczał i dalej w swoją drogę.

Stachowa była kobietą słusznego wzrostu, silną jeszcze, krzepką i wyszczekaną.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Wtorek
1
września

Błog. Bronisławy.
Św. Terencjusza, biskupa.
Św. Lupusa, biskupa
Św. Pryskusa, biskupa.

Kalendarz słowiański: Dzierżysław.

Jutro, środa 2 września: Św. Stefana, króla. Św. Maksymy, męczenniczki. Św. Justa, biskupa. Św. Elpidjusza, opata.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 5.09,	o godz. 18.50
Księżyca	o godz. 19,55,	o godz.. 9.45.

*

W Todi męczeństwo **św. Terencjana, biskupa,** który był za cesarza Hadrjana na rozkaz prokonsula Lecjana torturowany, biczowany szkorpjonami, pozbawiony języka i wreszcie stracony.

Pod Sens uroczystość **św. Lupusa, biskupa i wyznawcy,** któremu razu pewnego podczas Mszy świętej w obecności całego duchowieństwa spaść miał z nieba diament w kielich.

W Kapua uroczystość **św. Pryskusa,** jednego z tych biskupów świętych, co w prześladowaniu wandalskiem wielokrotnie dręczeni, wsadzeni zostali wreszcie na spróchniały okręt. Na nim przybyli z Afryki do Kampanji, gdzie rozeszli się i osadzeni po różnych miejscowościach jako biskupi, rozszerzali skutecznie wiarę chrześcijańską. Towarzysze jego zwali się: Kastrenzjusz, Damary, Rozjusz, Herakljusz, Sekundyn, Adjutor, Marek, Augustyn, Elpidjusz, Kanion i Windonjusz.

Błog. Bronisława.

(1 września).

Ostatnią z tego okresu godną uwagi postacią kobiecą jest błogosławiona Bronisława, córka Stanisława Prandoty Odrowąża i Anny z książąt Jaksów Gryfów. Światło dzienne ujrzała Bronisława około roku 1203 we wsi Kamień w księstwie opolskiem.

Od najmłodszych lat wychowywana w wielkiej bogobojności, prowadziła już w domu życie pełne umartwień, uciekała od wszelkich rozrywek światowych, oddając wolne chwile uczynkom miłosierdzia. Tak piękną duszę nie chciał Bóg pozostawić wśród brudów tego świata, zapragnął mieć ją bliżej Siebie, rozbudzając w Bronisławie szlachetnie pragnienie wstąpienia do zakonu. W szesnastym roku życia wzgardza dostatkami i wygodami i zamienia wspaniałe mnaty rodziennego domu na ubogą celę zakonną u SS. Norbertanek na Zwierzyńcu. (Zakon Norbertanek powstał z początkiem XII wieku w Niemczech, założony przez biskupa magdeburskiego św. Norberta). Przywdziawszy habit, poczyna bł. Bronisława szybko postępować na drodze doskonałości, a za główną cnotę obiera sobie pokorę, podstawę życia zakonnego. W obejściu ze Siostrami jest nad wyraz uprzejma, widzi bowiem w każdej z nich Oblubienicę Chrystusową. Ciało swe umartwia długiemi postami, dyscyplinami i sypianiem na gołej ziemi — nie dopuszcza nigdy do tego, by ciało zawładnęło duchem. Jednego razu, gdy wpadła w zachwycenie, przemówił do niej Pan Jezus: „Bronisławo, krzyż twój jest Krzyżem Moim, ale za to będziesz uczestniczką chwały Mojej!“ Od tego czasu Bronisława jeszcze większą świątobliwością jaśnieje wśród Zgromadzenia. A gdy brat jej św. Jacek powróci z Rzymu jako „biały mnich“ i u podnóża prastarego grodu wawelskiego założy zakon dominikański przy kościele św. Trójcy, który stanie się kolebką tegoż zakonu w Polsce — w ręku bł. Bronisławy zajaśnieje dziwna wiązanka nie spotykana wówczas u nas — to Różaniec św. Bł. Bronisława więc jest pierwszą Polką, która za wskazówkami swego brata pocznie odmawiać Różaniec święty. A jakżesz jej piękna dusza będzie rozkoszywać się w rozmyślaniu tajemnic różańcowych, jakież niewyczerpane głębie myśli będzie w nich znajdować! — W dzień zgonu św. Jacka widziała błogosławiona Bronisława wielką jasność nad klasztorem dominikańskim i Najświętszą Pannę z Różańcem w ręku, w objęcia której śpieszył św. Jacek.

Pokora, posłuszeństwo, liczne umartwienia i wielkie nabożeństwo do królowej Różańcowej zaprowadziły tę pierwszą apostołkę Różańca na ołtarze Pańskie. Umarła w roku 1259, w 40 roku życia w zakonie.

Gdy w roku 1836 nawiedziła Zwierzyniec wielka epidemja, mieszkańcy poczęli wzywać pomocy Świętej jej patronki. Jakoż niedługo zostali uwolnieni od tej strasznej klęski. Papież Grzegorz XVI wskutek tego zaliczył ją w roku 1839 w poczet błogosławionych. Pierwsza Polka odmawiająca Różaniec umiera z nim w ręku w aureoli świętości, obyż i ostatnia Polka umarła z takimż Różańcem w ręku.

Uchwały magistratu m. Król. Huty.

Król. Huta, 31 sierpnia.

Na czwartkowem posiedzeniu magistrat miasta Król. Huty ustalił nazwy dla ulic nowych obok kolonji domów mieszkalnych Zakładu Ubezpieczeń. Ulicy, stanowiącej przedłużenie ulicy Juljusza Ligonia, nadano nazwę: **„ulica Dombka“**, zaś przecznicę tej ulicy nazwano: **„ul. Rymera“.**

Uchwalono rozpisać konkurs na dzierżawę Hotelu Polskiego na okres pięcioletni z tem, że oferty należy składać do 15 września br. Rozważano również możliwość urządzenia w parterowych ubikacjach hotelu taniej jadłodajni wzgl. restauracji obywatelskiej przy równoczesnem dalszem prowadzeniu hotelu w zarządzie własnym gminy. Decyzja w tej sprawie zapadnie po rozpatrzeniu opracowanych obecnie projektów szczegółowych.

Uchwalono urządzić w **Klimzowcu** ogród zabawowy dla dzieci i polecono opracowanie potrzebnych planów.

Uchwalono wypowiedzieć umowę taryfową, regulującą zarobki robotników miejskich z dniem 30 listopada br., nową taryfę opracuje komisja taryfowa.

Zgodzono się na przeniesienie poradni eugenicznej Czerwonego Krzyża do ubikacyj przy ul. Bytomskiej, w których mieści się stacja walki z gruźlicą. Poradnia otwarta będzie w tych dniach, w których stacja jest nieczynna.

Termin uroczystości poświęcenia nowych budynków miejskiej szkoły handlowej i szkoły powszechnej im. Juljusza Ligonia ustalono na dzień 20 września br. W tym samym dniu zostanie odsłonięty pomnik Juljusza Ligonia, umieszczony na fasadzie budynku nowej szkoły.

Na posady nauczycieli kontraktowych przyjęto do miejskiego gimnazjum żeńskiego pp. Jana Wielebińskiego i Stanisława Stafieja, do miejskiej szkoły handlowej pp. Szymańską Czesławę i Pogorzelskiego Zygmunta.

Biura porady prawnej „Katolika“

będą czynne **w miesiącu wrześniu 1931 r.** w dnie następujące:

W **Katowicach** w redakcji „Katolika“ przy ul. św. Stanisława 4 (I. piętro) **w poniedziałki 14 i 28 września oraz w czwartki 3, 10, 17 i 24 września br.** tylko przed południem.

W **Mikołowie** w „Oberży Krakowskiej“ p. Jana Kiela, ul. Krakowska 23 (przy targowisku) **tylko w poniedziałki 7 i 21 września** przed południem.

W **Pszczynie** u restauratora p. Michała Zawiszy przy ul. Gotsmana **we wtorki 1, 8, 15, 22 i 29 września br.** tylko przed południem.

W **Radzionkowie** w domu kolportera „Katolika“ p. Jakóba Cichowskiego — (przy targowisku) **w środy 2, 9, 16, 23 i 30 września br.** tylko przed południem.

W **Rybniku** w restauracji p. Wieczorka przy ulicy Raciborskiej w soboty **5, 12, 19 i 26 września br.** tylko przed południem.

Zaznaczamy jak najwyraźniej, **iż biura porady prawnej są czynne tylko w dni wyżej podane.** W inne dni nie udziela się porad. Do porady może przychodzić każdy czytelnik tam, gdzie mu najdogodniej.

Porad udziela się bezpłatnie za przedłożeniem najnowszego kwitu abonamentowego — pocztowego lub też podpisanego przez agenta. **Do zapytań listownych należy oprócz kwitu abonamentowego załączyć na odpowiedź znaczek pocztowy za 25 groszy.**

Czytelnicy! Przychodźcie do naszych biur porad prawnych z pełnem zaufaniem, każdą sprawę załatwimy, **o ile jest to możliwe i zgodne z obowiązującemi przepisami prawnemi.** Przychodząc do nas, chronicie się sami przed niesumiennymi pisarzami pokątnymi, którzy za każdą poradę lub pismo każą sobie dobrze płacić, a bardzo często sprawy załatwiają ze szkodą dla Was.

— **Doniosła reforma szkolnictwa.** Minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego wydał nowe zarządzenie, dotyczące wprowadzenia szkoły jednolitej. W myśl tego zarządzenia z dniem 1 września t. zn. z początkiem roku szkolnego w trzech wyższych klasach szkoły powszechnej i trzech niższych klasach szkoły średniej ma być wprowadzony zupełnie jednolity program. W szkołach tych mają być wykładane jednakowe przedmioty, używane jednakowe podręczniki, a nadto sam kurs nauczania ma być jednakowy. Uzyskana w ten sposób ciągłość w nauczaniu, posiada duże znaczenie dla dziatwy, która ze szkół powszechnych zamierza przejść do szkół średnich bez żadnych skoków w nauce i dodatkowych egzaminów, jak to miało miejsce dotychczas. Wobec tego, że program szkół powszechnych i średnich nie był dotychczas ujednostajniony, w ciągu nadchodzącego roku szkolnego luki mają być wyrównane całkowicie.

— **Sprzedaż alkoholu w restauracjach dworcowych.** W myśl nowych przepisów wykonawczych do ustawy o monopolu spirytusowym, w restauracjach i bufetach kolejowych wolno sprzedawać napoje alkoholowe **tylko do spożycia w obrębie lokalu,** natomiast nie wolno napojów alkoholowych (oprócz piwa) wynosić do pociągów i wogóle poza lokal restauracyjny. W wagonach restauracyjnych wolno sprzedawać napoje alkoholowe również tylko do spożycia na miejscu. Sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (oprócz piwa) jest zakazane w dnie świąteczne od godziny 6 do 14 oraz po upływie pół godziny po odejściu lub przyjeździe ostatniego wieczornego pociągu osobowego i nie wcześniej, niż na godzinę przed przyjściem lub odejściem pierwszego osobowego pociągu porannego. W wagonach restauracyjnych sprzedaż napojów alkoholowych może być rozpoczęta po upływie 15 minut przed przybyciem na stację końcową lub stację, na której dany wagon restauracyjny zostaje od pociągu odczepiony. W portach lotniczych i na stacjach autobusowych sprzedaż napojów alkoholowych nie może być uprawiana.

Województwo śląskie.

* **Robotnicy bronią się przeciw redukcjom.** U komisarza demobilizacyjnego zjawiła się w piątek 28 bm. delegacja robotników, zajętych w państwowej fabryce srebra i ołowiu w Strzybnicy pod Tarnowskiemi Górami. Fabryka ta ma być w wrześniu całkowicie zastawiona, przez co 500 robotników i 40 urzędników straci pracę. Delegacja prosiła o interwencję, aby fabryki nie zamykano. Komisarz oświadczył, że przedłoży żądania robotników rządowi w Warszawie w sprawie niezamykania tej fabryki. W tym samym dniu odbyła się u komisarza demobilizacyjnego konferencja w sprawie redukcji robotników w papierni w Czułowie, pow. pszczyński. Komisarz zezwolił na zwolnienie 20 robotników oraz na urlopowanie 50 ludzi na zmianę. W końcu interwenjowała jeszcze u komisarza demobilizacyjnego delegacja robotników, zajętych w hucie „Laura“ w Siemianowicach. Huta ta podobno ma być całkowicie zamknięta. Na razie ma być unieruchomionych kilka oddziałów, wskutek czego straci pracę 206 robotników. Komisarz przyrzekł interwencję w tej sprawie.

* **Kolonje lecznicze Polskiego Czerwonego Krzyża.** We wtorek, dnia 1-go września br. wracają z kolonji leczniczej w Rabce dzieci z Szopienic, Król. Huty, Tarnowskich Gór, Pszczyny, Bielszowic i dzieci, których rodzice otrzymali specjalne zawiadomienia. Odebrać je można w Katowicach na dworcu III kl. peron II. o godzinie 17.40. (Dzieci te wyjechały do Rabki w dniu 4 sierpnia br). — W środę, dnia 2 września br. wracają z kolonji leczniczej w Rabce dzieci z Wełnowca, Rybnika, Janowa, Nowego Bytomia, Wielkich Hajduk i dzieci, których rodzice otrzymali specjalne zawiadomienia. Odebrać je można w Katowicach na dworcu III. kl. peron II o godzinie 17.40. (Dzieci te wyjechały do Rabki w dniu 5 sierpnia br.).

* **Czas ochronny dla zwierzyny łownej w województwie śląskiem.** W czasie ochronnym dla zwierzyny łownej na terenie wojew. śląskiego wprowadzone zostały niektóre zmiany. I tak dla jeleni i danieli kozłów czas ochronny trwa do 15 września br., dla saren (samiaków i kóz) do 25 października, dla zajęcy do 15 października, dla bażancic, głuszczyc i cietrzewi - kur cały rok, dla głuszczów do 31 marca 1932 r., dla bażantów kogutów do 15 października br., dla jarząbków - kur, danieli, łań i cielaków cały rok.

Z Katowickiego

Ks. biskup dr. Adamski zwiedził muzeum śląskie.

Katowice. Ks. biskup śląski dr. Adamski w towarzystwie kilku księży zwiedził muzeum śląskie. Ks. biskupa oprowadzał inż. Czudek.

Nowy rok szkolny.

Katowice. Nowy rok szkolny na Śląsku rozpoczyna się normalnie, t. j. 1 września. W jesieni na Śląsku Górnym i Cieszyńskim oddanych będzie do użytku 16 nowych budynków szkolnych.

Jednoroczna koedukacyjna szkoła przysposobienia kupieckiego.

Katowice. Zapisy do jednorocznej koedukacyjnej szkoły przysposobienia kupieckiego katowickiej Izby handlowej przyjmuje kancelarja szkoły w Katowicach przy ul. Stawowej 6 (gmach szkoły powszechnej) codziennie do 5 września od godz. 9 do 12. Przy zapisie należy przedłożyć: 1) świadectwo szczepienia ospy, 2) świadectwo ukończenia 7 klas szkoły powszechnej, ewtl. 3 klas gimn., 3) świadectwo urodzenia (metrykę), 4) pisemne zezwolenie rodziców na uczęszczanie do szkoły. Absolwentom jednorocznej koedukacyjnej szkoły przysposobienia kupieckiego przysługuje prawo zwolnienia od obowiązku uczęszcza-

Wskazania siewne dla rolników.

Nadszedł czas siewu zbóż ozimych. Dobrze prowadzący swe gospodarstwo rolnik powinien zastanowić się, jaki gatunek zboża posiać na swej glebie. Zbiory bowiem nietylko zależą od uprawy roli, nawozów, warunków klimatycznych, ale również od jakości gleby. Do rodzaju gleby trzeba więc wybrać odpowiedni gatunek zboża. **Rolnik powinien siać zboże gatunku najplenniejszego i najbardziej dostosowanego do lokalnych warunków klimatycznych, glebowych i gospodarczych.** Wobec istnienia wielkiej ilości odmian zbóż zarówno pochodzenia krajowego jak i zagranicznego, przeciętnemu rolnikowi trudno się zorjentować, która odmiana jest dla niego najbardziej właściwa. Sprawa ta jest bardzo ważna dla każdego rolnika, może bowiem podwoić jego dochód, jeżeli zastosuje gatunek najplenniejszy dla swej gleby.

Z pomocą w tej trudnej dla rolników sprawie przyszedł rząd, jako najwyższy włodarz naszego kraju. Rząd rozumie, że rolnik sam nie może czynić doświadczeń i dopiero na ich podstawie dobierać sobie gatunek zboża. Dlatego też już w 1929 r. ministerstwo rolnictwa poleciło zbieranie dokładnych wiadomości o doświadczeniach ze zbożami ze stacyj rolniczych doświadczalnych, z sekcyj nasiennych organizacyj rolniczych oraz izb rolniczych.

W tym roku również zebrano te wiadomości i na tej podstawie ułożono spis odmian zbóż, najbardziej nadających się do siania w poszczególnych województwach. Spis ten obejmuje więc całe województwa. Rząd więc wydał spis odmian zbóż, jakie należy uprawiać w danem województwie, wyznaczając po kilka gatunków. W ten sposób rolnik nie wybiera z całej ogromnej ilości odmian, lecz tylko z podanych kilku gatunków w spisie.

Jest to ogromne ułatwienie pracy rolnika, gdyż spis podaje tylko odmiany dobrze wypróbowane, wybijające się bezspornie pod względem wydajności ziarna na plan pierwszy w danem województwie. Rolnicy więc powinni przed powzięciem decyzji, jakie zboże siać, zasięgnąć rady w najbliższej organizacji rolniczej: a więc kółku rolniczem, czy spółdzielni. Te instytucje bowiem posiadają spis polecanych przez ministerstwo rolnictwa domian zbóż. Jeśli chodzi o żyto i pszenicę, to spis odmian ozimych tych zbóż jest następujący dla poszczególnych województw.

Woj. **pomorskie:** żyto — Granum, Petkus Lochowa, Puławskie wczesne, Rogalińskie, Wangenheim P. S. G., Wierzbieńskie, Zeelandzkie Hildebranda; pszenica — Dańkowska Graniatka, Dańkowska Graniatka Zachodnia, Hanka Granum, Ostka Grubokłosa Granum, Złotka Granum.

Woj. **poznańskie:** żyto — Petkus Lochowa, Rogalińskie, Włoszanowskie, Zeelandzkie Hildebranda; pszenica — Biała Hildebranda, Dańkowska Graniatka, Słoneczka ze Svalöf, Stieglera 22, Wysokolitewka.

Woj. **śląskie:** żyto — Florjańskie, Petkus Lochowa, Puławskie wczesne, Rogalińskie, Wierzbieńskie, Zeelandzkie Hildebranda; pszenica — Edel Epp Markowicka, Ks. Hatzfeld, Ostka Grodkowicka, Złotka Granum.

Woj. **krakowskie:** żyto — Granum, Kazimierskie, Mikulickie, Petkus Lechowa, Puławskie wczesne, Rogalińskie, Wierzbieńskie, Włoszanowskie, Zeelandzkie Hild. pszenica — Banatka Bobińska, Dańkowska Graniatka, Hanka Granum, Hors Concours, Ostka Grodkowicka, Ostka Skomorowska, Złotka Granum.

Woj. **kieleckie:** żyto — Kazimierskie, Petkus Lochowa, Puławskie wczesne, Wierzbieńskie; pszenica — Banatka Bobińska, Dańkowska Graniatka, Hanka Granum, Ostka Skomorowska, S. 3. S. W. H. N., Wysokolitewka.

Woj. **lwowskie,** stanisławowskie i tarnopolskie: żyto — Grodkowickie, Mikulickie, Petkus Lochowa, Puławskie wczesne, Rogalińskie, Zeeladzkie Hild.; pszenica — Banatka Bobińska, Hors Concours, Ostka Grubokłosa Granum, Ostka Mikulicka, Ostka Skomorowska, Podolanka Udyczanka, Zaborzanka, Złotka Granum.

Woj. **łódzkie:** żyto — Petkus Lochowa, Puławskie wczesne, Rogalińskie; pszenica — Dańkowska Graniatka, Dańkowska Selekcyjna, Konstancja N, S. 2. S. W. H. N., S. 3. S. W. H. N., Wysokolitewka, Złotka Granum.

Woj. **warszawskie:** żyto — Dańkowskie, Granum, Petkus Lochowa, Puławskie wczesne, Wierzbieńskie, Zeelandzkie Hild.; pszenica — Dańkowska Graniatka, Dańkowska Idealna, Dańkowska Selekcyjna, Hanka Granum, Wysokolitewka.

Woj. **lubelskie:** żyto — Petkus Lochowa, Puławskie wczesne, Wierzbieńskie, Dańkowska Graniatka, Dańkowska Selekcyjna, Konstancja, S. 2. S. W. H. N., Wysolitewka, Zaborzanka.

Woj. **białostockie:** żyto — Bieniakońskie, Kawęczyńskie, Petkus Lechowa, Puławskie wczesne, Sobieszyńskie; pszenica — Dańkowska Graniatka, Dańkowska Idealna, Dańkowska Selekcyjna, Wysolitewka.

Woj. **poleskie:** żyto — Bieniakońskie, Petkus Lochowa, Puławskie wczesne, Sobieszyńskie; pszenica — Dańkowska Graniatka, Dańkowska Selekcyjna, Wysokolitewka.

Woj. **wołyńskie:** żyto — Petkus Lochowa, Puławskie wczesne, Wierzbieńskie; pszenica — Banatka Bobińska, Dańkowska Graniatka, Ostka Mikulicka, Ostka Skomorowska, Wysokolitewka, Zaborzanka.

SPORT

Węgrzy pokonali Polskę 51:25.

Wczoraj odbyło się na stadjonie w Król. Hucie międzypaństwowe spotkanie Polska — Węgry. Zawody powyższe zgromadziły ponad 7.000 ludzi, którzy z wielkiem zainteresowaniem śledzili przebieg rzeczywiście emocjujących walk. **Wyniki osiągnięte przez Polaków były b dobre.** Węgrzy pokazali się nie z najlepszej strony. Padł cały szereg nowych rekordów polskich i to: skok wzwyż — Chmiel (Pogoń Katowice) 1,83. Rzut oszczepem — Mikrut 59,16. W sztafecie 4×200 w składzie: Łada, Piechocki, Biniakowski, Trojanowski. Czas 1:30.8.

Wyniki meczów ligowych.

Wczorajsze rozgrywki o mistrzostwo ligi państwowej stały pod znakiem sensacyjnych wyników.

Przedstawiają się one następująco:

Poznań, 30. 8. (Tel. wł.).

Warta — Cracovia. 7:1 (2:0).

Warszawa, 30. 8. (Tel. wł.)

Legja — Ł. K. S. 6:0 (2:0).

Kraków, 30. 8. (Tel. wł.).

Wisła — Polonia. 3:0 (3:0).

Lwów, 30. 8. (Tel. wł.).

Czarni — Garbarnia. 0:4 (0:1).

Po uwzględnieniu tych wyników tabela rozgrywek przedstawia się następująco:

	gier	Stosunek bram.	pkt.
1) Wisła	15	41:20	20
2) Garbarnia	14	30:11	19
3) Legja	14	39:21	18
4) Pogoń	14	29:24	18
5) Warta	12	37:17	16
6) Ruch	14	27:33	14
7) Polonja	14	22:29	13
8) Ł. K. S.	15	27:34	12
9) Cracovia	14	22:36	11
10) Warszawianka	12	27:25	10
11) Czarni	14	18:36	9
12) Lechja	15	17:42	8

Mecze o wejście do Ligi.

Wczoraj rozpoczęły się rozgrywki o wejście do Ligi państwowej, a rozegrane mecze dały wyniki następujące:

Łódź, 30. 8. (tel. wł.)

Ł. T. S. G. — Skra Warszawa 5:0

Kraków, 30. 8. (tel. wł.)

Podgórze — R. K. S. Radom 0:1

Toruń, 30. 8. (tel. wł.)

Gryf — Legja Poznań 3:2

Grodno 30. 8. (tel. wł.)

76 p. p. — 1. p. p. Leg. Wilno 0:2

Stanisławów 30. 8. (tel. wł.)

Rewera — WKS. Sokół Równe 5:0

Naprzód Lipiny mistrzem Śląska.

Naprzód — A. K. S. 2:0 (1:0)

KS. Chorzów — BBSV. 3:2 (3:1)

KS. 07 — 1. F. C. Katowice 1:3 (1:1)

Oto tabele rozgrywek:

Liga Śląska:

	gier	Stosunek bramek	pkt.
1) Naprzód	21	65:19	36
2) Amatorski K. S.	22	59:40	32
3) Śląsk	21	55:32	29
4) I. F. C.	20	81:43	27
5) Orzeł	22	45:46	23
6) „06" Katowice	21	47:36	19
7) 07 Siemianowice	20	33:47	19
8) Chorzów	21	41:51	18
9) B. B. S. V.	22	39:54	17
10) Kolejowe P. W.	22	41:59	15
11) Policyjny K. S.	22	33:54	14
12) Szturm	22	44:98	7

Mistrzostwa kl. A.

Diana — Silesia Paruszowiec. 5:4 (2:1).

K. S. Dąb — K. S. 09 Mysłowice. 4:1 (2:0).

Słowian — K. S. 20 Bogucice. 3:1.

K. S. Roździeń — K. S. 06 Mysłowice. 1:2 (0:1).

Zjednoczeni P. Sp. — Czarni 2:2 (1:0)

Kresy — Slavia. 1:4 (1:1).

Grupa katowicka.

	gier	Stosunek bramek	pkt.
1) Słowian	19	77:26	31
2) 09 Mysłowice	20	53:40	26
3) K. S. Dąb	20	49:23	25
4) 06 Mysłowice	20	46:36	25
5) Pogoń	20	60:33	24
6) Roździeń	20	47:42	19
7) Naprzód Załęże	20	50:73	18
8) 20 Bogucice	12	41:53	17
9) Diana	19	35:74	13
10) 22 Mała Dąbrówka	20	24:53	9
11) Silesia	19	31:65	8

Grupa królewsko-Hucka:

	gier	Stosunek bramek	pkt.
1) Czarni	20	70:33	31
2) Pogoń	20	41:28	27
3) Slavia	20	61:32	26
4) Kresy	20	42:37	25
5) W. K. S. Tarn. Góry	20	44:55	19
6) Zgoda	20	49:60	19
7) Iskra	18	47:42	17
8) Zjedn. Przyj. Sportu	19	34:45	17
9) K. S. Tarn. Góry	20	57:89	15
10) Śląsk Siem.	19	38:56	9
11) Odra	20	25:49	8

Piękne zwycięstwo polskich piłkarzy w Zabrzu.

KS. 06 Katowice bije Deichsel 6:0 (2:0)

W Zabrzu na Śląsku Opolskim gościła wczoraj twarda drużyna KS. 06 Katowice, gdzie po pięknej walce pokonała bezapelacyjnie tamtejszy ligowy zespól Deichsel w miażdżącym stosunku 6:0 (2:0).

Dla katowiczan bramki strzelili: Jakutek (3) Wrószcz (2) i Ząbek.

Zwycięstwo katowiczan byłoby cyfrowo znaczniejsze, gdyby nie stronniczość sędziego, który krzywdził Polaków na każdym kroku.

Spotkania towarzyskie.

Katowice, 30. 8.

Pocztowe P. W. — Pocztowe P. W. Król. Huta 6:0 (3:0)

Wełnowiec, 30. 8.

KS. 25 — KS. 26 Giszowiec 2:2 (1:0)

Murcki, 30. 8.

KS. Murcki — Union Kosztowy 0:4 (0:3)

Szarlej, 30. 8.

Odra — KS. Brzeziny Śl. 2:0 (1:0)

Siemianowice, 30. 8.

Iskra — Zgoda Bielszowice 4:2 (2:1)

Nowa Wieś, 30. 8.

Wawel — Stadjon Mikołów 6:0 (1:0)

Brzozowice, 30. 8.

Fortuna — Orkan W. Dąbrówka 2:5 (1:1)

Sprawy kościelne.

Pielgrzymka polska na audjencji u Ojca św.

Dnia 25 sierpnia rano Ojciec święty przyjął 200 pielgrzymów polskich z Ojcem Rajnertem Gościckim, franciszkaninem na czele. Przeszedłszy wśród pątników, zgromadzonych w sali konsystorjalnej, którzy ucałowali Jego rękę, **Papież wygłosił do nich krótkie przemówienie, błogosławiąc swym najdroższym synom i córkom oraz ich rodzinom a także „całej najdroższej swej Polsce"** i upoważniając proboszczów, by po powrocie do kraju udzielili w Jego, Namiestnika Chrystusowego, imieniu błogosławieństwa swym parafjanom. Przemówienie swe, jak zwykle na audjencjach dla Polaków, Ojciec św. zakończył wypowiedzianemi po polsku słowami: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus". Przed przybyciem do Rzymu pielgrzymi zwiedzili Neapol, Asyż i Padwę, a z Rzymu udali się w powrotną drogę do domu przez Florencję.

Znamienne słowa Ojca świętego.

W przemówieniu, wygłoszonem do grupy włoskiej młodzieży katolickiej, Ojciec św. wypowiedział takie znamienne słowa: **„Koniecznie trzeba mieć wielką ufność. Trzeba umieć czekać i mieć cierpliwość oczekiwania a wypadki z pewnością dobrze się rozwiną. Nie wiemy, czy prędko to nastąpi, czy późno, ale napewno wówczas, gdy Pan tego zechce, to znaczy, w chwili najodpowiedniejszej dla dobra dusz."** Powyższe słowa Papieża uważane są za potwierdzenie nadziei pomyślnego rozwiązania konfliktu między Stolicą Apostolską a rządem włoskim.

Działalność Akcji katolickiej we Włoszech.

„Osservatore Romano" ogłasza okólnik o działalności związków diecezjalnych Akcji katolickiej. Z okólnika tego wynika, że **związki diecezjalne bynajmniej nie zostały rozwiązane, lecz w dalszym ciągu prowadzą akcję i propagandę stosownie do wskazówek biskupów, od których są zależne.** Z tego samego okólnika widać, że **funkcjonują nadal centrale diecezjalne tej organizacji i że nad wszystkiem czuwa prezydjum, które udziela Akcji wskazówek i daje jej inicjatywę.** Jednocześnie okólnik zawiadamia o nowej siedzibie centrali związków diecezjalnych w pałacu Largo Cavalleggeri, oddanym jej do dyspozycji przez Ojca świętego.

Aeroplany na usługach misyj katolickich.

W North Beach ks. William Flynn, dyrektor general. „Marquette League", dokonał poświęcenia nowego aeroplanu „The Alasca Missionary" („Misjonarz Alaski"). W uroczystości wzięli udział przedstawiciele urzędu lotniczego, władz administracyjnych i licznie zgromadzona publiczność. Kierować nowym aparatem będzie lotnik-misjonarz, ojciec Jerzy Feltes, jezuita. Nowy aeroplan misyjny, zaopatrzony w pływaki, które pozwolą mu odbywać loty z większem bezpieczeństwem nad wodnemi terenami Alaski, może być uważany za ostatni wyraz techniki awiacyjnej. Ma on miejsca dla czterech pasażerów, przyczem w każdej chwili może być przystosowany do przewożenia chorych. „The Alasca Missionary" ułatwi kontakt między poszczególnemi stacjami misyjnemi, rozrzuconemi na olbrzymiej przestrzeni około miljona kilometrów kwadratowych. Dotychczas misjonarze na Alasce byli tak dalece izolowani od świata, że białego człowieka widywali zaledwie raz na rok. Obecnie dzięki aeroplanowi każda stacja misyjna będzie wizytowana raz na miesiąc.

Popieraj przemysł rodzimy a dasz pracę bezrobotnym.

nia na naukę do dokształcającej szk. kupiecko-handlowej. Opłata szkolna wynosi 10 zł. miesięcznie.

Kurs handlowy dla dorosłych.

Katowice. Zapisy na kurs handlowy dla dorosłych Izby handlowej w Katowicach przyjmuje kancelarja szkoły przysposobienia kupieckiego, ul. Stawowa 6 (gmach szkoły powszechnej) codziennie od godz. 9 do 12 oraz wieczorem od godziny 6. Na kurs ten mogą być przyjęci kandydaci i kandydatki po ukończeniu przynajmniej szkoły powszechnej lub trzech klas gimn. Wykłady odbywać się będą w godzinach wieczornych. Po ukończeniu kursu słuchacze zostaną poddani egzaminowi, po złożeniu którego otrzymują świadectwa ukończenia kursu. Celem kursu jest uzupełnienie wiadomości zawodowych pracowników państwowych, komunalnych i handlowych wzgl. przygotowanie kandydatów do odnośnych zawodów. Opłata wynosi 20 zł. miesięcznie. Szczegóły uwidocznione są na afiszach.

Z miejskiego gimnazjum żeńskiego.

Katowice. Dyrekcja miejskiego gimnazjum żeńskiego w Katowicach zawiadamia, że rok szkolny rozpoczyna się uroczystem nabożeństwem dnia 1. 9. br. Uczennice zbiorą się o godzinie 8.15 w gimnazjum. Dodatkowy egzamin wstępny odbędzie się w poniedziałek, dnia 31 sierpnia o godzinie 9.

Unieważnienie pieczątki.

Katowice. Naczelnik obwodu 12 dzielnicy I zgubił swą pieczątkę służbową. Pieczątka była kształtu okrągłego, koloru czerwonego a w obwodzie był napis: „Naczelnik obwodowy Katowice I", w środku zaś „Obwód 12". Pieczątka ta została unieważniona. Naczelnik otrzymał nową pieczątkę, zupełnie odmienną od poprzedniej.

Biljoteka i czytelnia T. C. L.

Katowice. Biblioteka i czytelnia T. C. L. im. K. Miarki znajduje się w Domu Oświatowym T. C. L. przy ul. Francuskiej 12 na parterze (wejście od strony toru kolejowego). Otwarta jest od godz. 11 do 2 i od 4 do 7. W soboty od 3 do 7. Czytelnia dzienników i czasopism od 10 do 2 i od 4 do 9. W soboty od 2 do 9.

Syn miljonera katowickiego skazany za oszustwo.

Katowice. Przed sądem grodzkim w Katowicach odpowiadał w ubiegły piątek za oszustwo 27-letni Augustyn Badura z Katowic, syn b. miljonera. Młody Badura dopuścił się na terenie miasta Katowic licznych oszustw, pobierał zaliczki na towary, ale towaru nie dostarczał itd. Sąd skazał go na 9 miesięcy więzienia.

Z Król. Huty

Nowy kurs stenografji dla początkujących.

Król. Huta. Stowarzyszenie stenografów systemu Stolze - Schreya-Balczyńskiej urządza z nowym rokiem szkolnym kurs stenografji dla początkujących, według znanego i doświadczonego systemu poleconego przez ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego reskryptem z dnia 12. 6. 1925 r. l. 10727/25 III. Otwarcie kursu nastąpi w środę, dnia 16 września br. w szkole XII przy ul. Katowickiej, klasa 5. Zgłoszenia przyjmuje się w środy i piątki od godziny 19.30 do 21, w szkole wyżej podanej oraz w dniu otwarcia kursu od godziny 19-tej.

Wycieczka naukowa Stowarzyszenia stenografów do fabryki porcelany.

Król. Huta. W piątek, dnia 4 września br. urządza Stowarzyszenie stenografów systemu S. S. Balczyńskiej w Król. Hucie wycieczkę naukową do fabryki porcelany Katowice-Bogucice. Zgłoszenia przyjmuje się najpóźniej na zebraniu miesięcznem dnia 2 września b. r. w sali ogrodów szreberowskich.

Zaraza bydła.

Król. Huta. W zagrodzie Augustyna Skóry w Król. Hucie, ul. 3 Maja, stwierdzono urzędowo czerwonkę świń.

Z Śląska Opolskiego.

Z Bytomskiego.

Na szosie pod **Grzybowicami**, napadnięty został kasjer Emil Peuker. 2-ch mężczyzn na rowerach zaczepiło P., prosząc o zapałkę. Gdy P. chciał zadość uczynić prośbie, jeden z napastników uderzył go tępem narzędziem w głowę tak, że P. stracił przytomność. Napastnicy skradli mu zainkasowaną kwotę 300 marek.

*

W miesiącu październiku br. odbędą się wybory do Izby rolniczej w Opolu. Głosować będą gospodarze - rolnicy powiatów **bytomskiego**, strzeleckiego i kozielskiego.

Z Zabrskiego.

Do biur firmy „Kundenkredit" w **Zabrzu** zakradli się złodzieje i zamierzali rozpruć kasę żelazną. O włamaniu powiadomiono policję, która natychmiast przybyła i na miejscu aresztowała pięć osób. Przed kasą znaleziono odpowiednie narzędzia złodziejskie.

*

W ubiegłym tygodniu donosiliśmy o znalezieniu zwłok samobójcy na torze kolejowym **Poręba — Sośnica.** Obecnie stwierdzono, że samobójcą jest robotnik Jerzy Paszek z Zabrza. Bieda popchnęła nieszczęśliwca do tego kroku.

*

W niedzielę pod kierownictwem śpiewaka kościelnego p. **Jana Dylusa** odbył się w **Zabrzu** w ogrodzie „Do Wypoczynku" pierwszy po wojnie polski koncert parafjalny. Podczas przerwy p. Dylus wygłosił przemowę, wzywając uczestników do prowadzenia życia religijnego według przykładu przodków naszych. Dzieci wykonały różne gry, poczem ugoszczono wszystkie pączkami i kawą.

Z Gliwickiego.

W niedzielę, 23 sierpnia br. odbył się w **Szobiszowicach odpust.** W budach widowiskowych dość duża małpa pokazywała różne sztuczki. Jeden z chłopców, przypatrujący się tym sztuczkom, zaczął małpę drażnić, co miało ten skutek, że rozwścieczone zwierzę skoczyło chłopcu na głowę i ugryzło go w twarz. Rannego odstawiono do lekarza. Chłopiec ten otrzymał nauczkę na całe życie, że zwierząt nie należy drażnić.

*

Przy szosie do **Szalszy** znaleziono trupa noworodka, obwinionego w białe szmaty i papier. Policja śledzi za matką.

*

W piwnicach tartaku Georgea w **Pyskowicach** wybuchł pożar. Przyczyną powstania ognia było wypadnięcie węgli z pieca. Pożar został stłumiony przez straż ogniową.

Z Strzeleckiego.

W oberży „Schleussengasthaus" w **Krępie** wybuchł ogień. Pożar rozszerzył się z przerażającą szybkością i nie trwało długo, a cały budynek zamienił się w gruzy i popiół. Przyczyny powstania ognia dotychczas nie ustalono.

*

Podczas uroczystości weselnej w lokalu p. Gamona w **Strzelcach**, robotnik Jerzy Chwirot wydobył nagle parabellum, z którego począł strzelać na prawo i lewo. Wskutek strzałów powstał wśród weselników popłoch i wszyscy poczęli uciekać przez drzwi i okna, oraz kryć się pod stoły i krzesła. Ch. nie zadowolił się wypłoszeniem ludzi z sali, strzelając jeszcze na ulicy. Niefortunnego „strzelca" policja aresztowała.

*

Pierwszy kapelan przy kościele parafjalnym w **Strzelcach**, ks. Czaboń (przedtem w Bytomiu) został powołany na probostwo w Izbicku, osieroconę z powodu zgonu śp. ks. proboszcza Wotzki.

Z Opolskiego.

Książkowy spółdzielni rzeźniczej w **Opolu**, niejaki Dombek, sprzeniewierzył kwotę około 4.800 marek, a wszelkie książki handlowe towarzystwa spalił.

*

Przed kilku dniami pisaliśmy, że w lasach pod **Świerklem** zastrzelony został Karol Jendryca. Okazuje się jednak, że zabitym jest Franciszek Jendryca, z zawodu murarz. Został on zabity przez leśniczego Willnera z Biadacza, który wystrzelił w J. cały ładunek śrut z bliskiej odległości wprost w twarz i piersi. Śmierć nastąpiła na miejscu. Podobno zabity na wezwanie podniesienia rąk miał wymierzyć swoją fuzję w kierunku zabójcy. Podczas rewizji w mieszkaniu zabitego, znaleziono mały karabin wojskowy. Aresztowano wspólników kłusownictwa zabitego J., a mianowicie robotnika Józefa Popiołka i kowala Pawła Gładkiego.

Z Świętochłowickiego

Zgon przed diamentowem weselem.

Szarlej w Świętochłowickiem. Sędziwi małżonkowie Jakób i Józefa Ostrowscy mieli obchodzić w sobotę, 29. sierpnia br. rzadką uroczystość diamentowego wesela. Tymczasem z woli Boskiej stało się inaczej. Trzy dni przed uroczystością (26 sierpnia) Pan Bóg powołał do siebie Józefę O. po wiekuistą zapłatę. W sam dzień jubileuszowy odprowadzono Zmarłą na wieczny spoczynek. Udział ludności w pogrzebie był wielki, co świadczy o wielkim szacunku, jakim cieszyła się Nieboszczka. Niech odpoczywa w pokoju! — Redakcja „Katolika" śle tą drogą stroskanemu małżonkowi, bodaj najstarszemu swemu agentowi wyrazy najserdeczniejszego współczucia, życząc równocześnie długiego jeszcze życia bez trosk i kłopotów naszego pielgrzymstwa ziemskiego.

Z Pszczyńskiego

Olbrzymi pożar.

Chełm w Pszczyńskiem. Dnia 26 bm. wybuchł pożar w stodole Jana Wieczorka w Chełmie, niszcząc ją doszczętnie wraz z tegorocznemi zbiorami. Szkody wynoszą około 10.000 zł. Wskutek silnego wiatru ogień przerzucił się następnie na zabudowania Zofji Adamczykowej i Franciszka Sochy, wyrządzając szkodę łącznie na 16.000 zł. Przyczyny pożaru nie ustalono.

Z Rybnickiego

Wpisy do filji Śl. Szkoły Muzycznej.

Rybnik. Dyrekcja filji Śląskiej Szkoły Muzycznej w Rybniku zawiadamia, że wpisy na nowy rok szkolny przyjmuje sekretarjat szkoły w Rybniku, Plac Wolności 17 I. p. od dnia 27 sierpnia do 3 września br. w czasie od godz. 17 do 19. Opłaty szkolne zniżone. Dla dzieci w wieku od lat 7 osobne oddziały. Dla biednych, uzdolnionych uczniów przewiduje regulamin szkolny zniżkę w opłatach szkolnych. Uczniowie zamiejscowi korzystają z 75 proc. zniżki kolejowej.

Targ na konie i bydło.

Żory w Rybnickiem. Najbliższy targ na konie i bydło odbędzie się w Żorach 23. września br.

Godne naśladowania.

Pszów w Rybnickiem. Mistrz szewski Jan Szotka z Pszowa ofiarował miejscowemu komitetowi niesienia pomocy bezrobotnym 2 pary obuwia. Panu Szotce należy się podziękowanie. Mamy nadzieję, że śladem p. Szotki pójdzie więcej rzemieślników tut. gminy.

Zatrucie mięsem.

Krzyżkowice w Rybnickiem. Po spożyciu mięsa zachorowało 10 mieszkańców gminy Krzyżkowice, z pośród których jedna osoba, a mianowicie inspektor gospodarczy Jan Modlich zmarł. Spożyte mięso pochodziło od rzeźnika Miki z Krzyżkowic i podobno nie było badane przez badacza mięsa.

Z Tarnogórskiego

Wojewoda dr. Grażyński przyjeżdża do do Tarn. Gór.

Tarn. Góry. W najbliższych dniach przyjeżdża do Tarn. Gór wojewoda dr. Grażyński. P. wojewoda wraz z członkami magistratu oraz rady miejskiej zamierza na miejscu zbadać i zarządzić, jakie wydatki w przyszłości mają być poczynione, aby budowę nowej szkoły ostatecznie ukończyć.

Stan szkolnictwa powszechnego.

Tarnowskie Góry. Do miejscowych szkół powszechnych uczęszcza ogółem 2305 dzieci. Z tej liczby przypada na szkołę I (męską) 890 dzieci, szkołę II (żeńską) 980 dzieci a na szkołę mniejszościową 435 dzieci. Prócz wyżej wymienionej liczby znajduje się jeszcze około 200 dzieci w szkole ćwiczeń przy tutejszem seminarjum nauczycielskiem. Nauki udziela w tutejszych szkołach powszechnych ogółem 48 nauczycieli.

Budowa nowej szkoły.

Tarnowskie Góry. Budowa nowej 30-to klasowej szkoły powszechnej przy ulicy Parkowej postępuje żółwim krokiem. Powodem tego jest niezuzyskanie dotychczas pożyczki na wykończenie jej. To też nauka będzie odbywała się nadal w starych budynkach szkolnych.

Pęknięcie rur kanalizacyjnych.

Tarnowskie Góry. Przy wykonywaniu połączenia kanalizacyjnego u p. Koskiego przy ul. Dworcowej robotnicy natrafili na rurę głównego przewodu kanalizacyjnego, która u dołu jak również i u góry była pęknięta. Jak później badania wykazały, na przestrzeni około 30 metrów niema ani jednej całej rury. Nie stwierdzono dotychczas, czy rozchodzi się w tym wypadku o nieodpowiedni materjał, zużyty na rury betonowe, czy też rury były jeszcze za świeże, jak je położono w ziemi i pod ciężarem powierzchni, oraz turkotu wozów, załamały się.

Kurs stenografji i ćwiczenia na maszynach.

Tarn. Góry. Towarzystwo stenograficzne „Stenos" w Tarn. Górach rozpoczyna z dniem 8 września br. nowy czteromiesięczny kurs stenografji polskiej pod nadzorem zespołu stenograficznego w Katowicach, który prowadzony będzie przez wybitnych znawców tego przedmiotu. Kurs obejmować będzie stenografję korespondencyjną, parlamentarną, historję i literaturę stenograficzną oraz ćwiczenia na maszynach. Lekcje odbywać się będą dwa razy tygodniowo w godzinach wieczornych od 18.30 do 20.30 w Tarnowskich Górach, w szkole powszechnej, ul. Zamkowa. Wpisy przyjmuje sekretarjat towarzystwa od 1 do 5 września br. w powyższym lokalu szkolnym w godzinach od 18 do 20.

Nieudany przemyt tytoniu.

Repty Nowe w Tarnogórskiem. Wywiadowcy straży granicznej z Tarn. Gór przytrzymali na placówce w Reptach Nowych obywatela niemieckiego, pochodzącego z Bytomia, niejakiego Adolfa Hilszera, który przemycił z Niemiec do Polski przez zieloną granicę tytoń i cygara, wartości razem z cłem około 1591 zł. Hilszer został odstawiony do więzienia sądowego w Tarn. Górach.

Sędziwy wiek.

Bobrowniki w Tarnogórskiem. W dn. 24 bm. obchodził 91-let. rocznicę swych urodzin zamieszkały w tutejszej gminie, w kolonji Łazarówka emeryt kolejowy Jan Pilc. Jubilat jest najstarszą osobą w tutejszej okolicy i mimo tak podeszłego wieku cieszy się jeszcze krzepkością i czerstwem zdrowiem.

Z Lublinieckiego

Postrzelenie kłusownika.

Dębowa Góra w Lublinieckiem. Leśniczy Hugon Smol z Dębowej Góry napotkał onegdaj w lesie niejakiego Mateusza Kępę, trudniącego się kłusownictwem. Na widok leśniczego Kępa począł uciekać. Pomimo kilkakrotnego wezwania, K. nie zatrzymał się. Wówczas Smol strzelił i ranił kłusownika w lewy bok. Rannego umieszczono w szpitalu w Koszęcinie.

Z Bielskiego

Występ złodziei samochodowych.

Czechowice w Bielskiem. Nieznani sprawcy włamali się do składu krawieckiego Karola Kellermana. Po wyważeniu żaluzji sprawcy weszli do sklepu i skradli 170 m materjału na ubrania. Jak stwierdzono, złodzieje przyjechali na miejsce samochodem, którym odwieźli łup złodziejski.

Odpowiedzi redakcji.

F. U. Chorzów. Komorne można przesłać pocztą, jeżeli gospodarz odmówi przyjęcia lub też złożyć w banku na imię gospodarza. O złożeniu pieniędzy w banku należy gospodarza zawiadomić.

S. H. Podana fabryka nie jest nam znana; bez podania miejscowości — siedziby jej stwierdzić nie można.

L. F. Lipiny. 1. Należy adresować: Jaśnie Wielmożny Pan Starosta Dr. Tadeusz Szaliński w Świętochłowicach. 2. Może Pan skierować zażalenie na ręce p. Starosty, lecz podanie musi zgadzać się z prawdą, gdyż w przeciwnym razie naraziłby się Pan na sądowne postępowanie karne.

P. K. w B. Jeżeli Najwyższy Trybunał Administracyjny w Warszawie Panu nie przyznał wyższej renty wojennej, to dalsze kroki w tej sprawie są bezcelowe. Przy pogorszeniu się skutków wojny światowej każdego czasu można sprawę odnowić.

J. S. w K. Przeciwko orzeczeniu, którem wstrzymano wypłatę renty wojennej, należało wnieść odwołanie w przepisowym terminie do tej instancji, która podana była w orzeczeniu. Jeżeli tego nie uczyniono, to obecnie wszelkie ubieganie się o nadpłatę będzie bezskuteczne.

M. F. w P. Zapłatę, o ile dłużnicy nie chcą płacić dobrowolnie, można osiągnąć tylko w drodze sądowej. Najtaniej jest ściągnąć zaległość nakazem płatniczym. W przyszłości należy wydać rysunki tylko za poprzednią zapłatą, a nie będzie się miało kłopotów.

Zakład rybaka. Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 1 kwietnia 1927 roku w sprawie wiosennego czasu ochronnego dla ryb w wodach otwartych na górnośląskiej części województwa brzmi: Po myśli § 14 Rozporządzenia Policyjnego Ministra Rolnictwa z dnia 29 marca 1917 roku w celu wykonania ustawy rybackiej z dnia 11 maja 1916 roku (zob. u. pr. str. 55) ustalam aż do odwołania wiosenny czas ochronny dla ryb w wodach otwartych na górnośląskiej części województwa od 16 kwietnia do 31 maja.

J. K. Chwostek. 1200 marek niemieckich z 1898 roku równają się 1.476 zł. (100% przerachowanie.. Pojedyńczych arkuszy książek do nabożeństwa żadna księgarnia dostarczyć nie może, ponieważ brak choćby jednego arkusza czyni książkę bezwartościową.

99 Ledziny. 2.000 marek niemieckich z sierpnia 1921 roku równają się 182 zł. 10.000 marek niemieckich z lipca 1919 roku — 143 zł.

P. P. 19. Ażeby otrzymać prawo do renty knapszaftowej muszą być uznaniówki płacone. Uznaniówki wpłaca się do Spółki Brackiej w Tarn. Górach. 3. Rentę otrzyma się z Spółki Brackiej w Tarn. Górach. 4. Dnia 11 czerwca 1931 roku.

F. K. Radoszowy. Radzimy zwrócić się do Urzędu Emigracyjnego w Warszawie, ul. Królewska 23, który zawsze chętnie udzieli wszelkich informacyj.

No. 2.000 Ro. Na pytanie 1 — trzeba odbyć praktykę oraz kurs w szkole dokształcającej. Takie kursy np. odbywają się w Katowicach. Każdy urząd okręgowy ma własne przepisy i według tych nakłada kary za przekroczenie ustaw.

10. J. P. I. Ustawa nie przewiduje odległości sadzenia drzew od sąsiedniej granicy. Jeżeli właściciel przekopy względnie rowu nie wyczyści tej przekopy na żądanie Pana, to należy zwrócić się w tej sprawie do urzędu okręgowego.

Z dalszych stron.

Wykrycie okropnego morderstwa.

Berlin. Na przedmieściu Berlina Spandawa natrafiono na ślad bestjalskiego mordu, dokonanego na młodej kobiecie. Jeden z robotników wyciągnął ze Szprewy paczkę, mocno obwiązaną sznurem, w której znajdowała się głowa młodej dziewczyny. Lekarz sądowy orzekł, iż głowa została odrąbana toporem od tułowia, i że leżała już w wodzie kilka tygodni. Twarz zamordowanej zniekształcona jest szeregiem ciosów, zadanych tępem narzędziem. Wdrożono natychmiast dochodzenie.

Parobek multimiljonerem.

Sztokholm. W Sztokholmie bawi obecnie znany multimiljoner brazylijski, Jan Svensson. Był on niegdyś parobkiem w małym wiejskim tartaku w Smaaland. Svensson wyemigrował początkowo do Nowego Jorku, gdzie przez długi czas cierpiał nędzę i po kilku latach, nie widząc żadnej nadziei wzbogacenia się w Stanach Zjednoczonych, udał się do Brazylji. Tutaj szczęście dopisało mu, w niedługim czasie został dyrektorem, a w końcu właścicielem wielkiego przedsiębiorstwa plantacyj i handlu kawą. Jeszcze kilka lat pracy i oto Svensson wycofuje się z handlu, wraca do ojczyzny jako 55-letni mężczyzna z pół miljonem funtów szterlingów majątku.

P. Curie - Skłodowska otrzymała najwyższe odznaczenie Ameryki w dziedzinie radja.

Paryż. Rodaczka nasza Curie-Skłodowska, będąca, jak już donosiliśmy, honorowym prezesem międzynarodowego kongresu radjologów w Paryżu, została udekorowana wielkim złotym medalem amerykańskiego kollegium radjologów. Jest to najwyższe odznaczenie, jakie Ameryka może nadać w tej dziedzinie. Wręczenie odznaki odbyło się niezwykle uroczyście w lokalu klubu międzyaljanckiego w Paryżu.

Samochód za 35 złotych.

Tallin. O niezwykłym braku pieniędzy w prowincji estońskiej świadczy fakt wystawienia na licytacji za zaległe podatki samochodu, znajdującego się w stanie najzupełniejszej sprawności, i sprzedania go za 14 koron estońskich — czyli 35 zł.

Praca przymusowa dla młodzieży szkolnej.

Moskwa. Z powodu braku sił roboczych w Ingermenlandji wskutek masowej wysyłki chłopów, rząd sowiecki wydał rozkaz pracy przymusowej dla młodzieży szkolnej oraz dzieci powyżej lat 13. Młodzież szkolna ma być zatrudniona przy wydobywaniu torfu.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 29 sierpnia 1931 r.

Dolar amerykański 8,90½ zł. Funt sterlingów angielskich 43,27 zł. 100 franków francuskich 34,91 zł. 100 szylingów austrjackich 125,10 zł. 100 koron czeskich 26,37 zł. 100 lir włoskich 46,58 zł. 100 franków szwajcarskich 173,35 zł. 100 guldenów holenderskich 359,05 zł. 100 belg belgijskich 124,19 zł. 100 lei rumuńskich 5,32 zł.

Giełda zbożowa w Warszawie

w dniu 29 sierpnia 1931 r.

Żyto 22,50—23,00. Pszenica 23,50—24,00. Owies jednolity nowy 21,00—22,00. Jęczmień na kaszę 20,00—20,50. Mąka pszenna luksusowa 45,00—55,00. Mąka pszenna wyborowa 40,00—45,00. Mąka żytnia 38,00—40,00. Otręby pszenne grube 16,00—17,00. Otręby pszenne średnie 15,00—16,00. Otręby żytnie 13,50—14,00. Obroty małe. Usposobienie utrzymane.

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 29 sierpnia 1931 r.

Żyto 21,25—21,50. Pszenica 21,00—22,50. Jęczmień browarowy 21,50—23,50. Owies jednolity 16,25—17,25. Mąka żytnia 33,50—34,50. Mąka pszenna 33,75—35,75. Otręby pszenne 13.00—14,00. Otręby pszenne grube 13,75—14,75. Rzepak 26,50—27,50. Reszta bez zmiany. Usposobienie spokojne.

Ceny bydła na Centralnej Targowicy w Mysłowicach.

W tygodniu od 28. VIII. do 29. VIII. spędzono na targi: buhaji 142, wołów 48, krów 692, jałówek 63, cieląt 178, nierogacizny 2127. Ogółem 3250 zwierząt. Płacono za jeden kilogram żywej wagi: buhaje od 0,70 do 1,10 zł, woły od 0,74 do 1,15 zł, krowy od 0,70 do 1,12 zł, jałówki od 0,74 do 1,15 zł, cielęta od 0,70 do 1,15 zł, nierogaciznę I gat. od 1,95 do 2,20 zł, II gat. od 1,76 do 1,94 zł, III gat. od 1,61 do 1,75 zł, IV gat. od 1,22 do 1,60 zł. Targ ożywiony. Tendencja zniżkowa na bydło i stała na świnie.

———XOX———

Sprawy gospodarcze.

Pożyczka szwajcarska na ruch budowlany w Polsce.

Przed około dwoma miesiącami bawiła w Polsce wycieczka przemysłowców i finansistów szwajcarskich, którzy zwiedzili Warszawę, Gdynię, Łódź, Katowice i inne ośrodki. W wyniku wycieczki **Polska ma uzyskać w Szwajcarji pożyczkę w wysokości 70 miljonów franków szwajcarskich na ruch budowlany.** Układy, prowadzone od pewnego czasu z grupą finansistów szwajcarskich w Bazylei, mają być już bliskie ukończenia.

Ostatnia aukcja na skóry.

Wynik 27 akcji skór surowych, odbytej w dniu 19 sierpnia br. w Katowicach w Hotelu „Savoy" był następujący: Za sprzedane skóry osiągnięto w zł. za 1 kg. a) skóry bydlęce oryginalne od 1.35—1.51 zł., skóry bydlęce lekkie do 25 kg. od 1.50—1.53 zł., skóry bydlęce ciężkie ponad 25 kg. od 1.45—1.47 zł., b) skóry cielęce od 1.60—2.01 zł., c) żarłoki od 1.61—1.65 zł. Ogółem wystawiono na sprzedaż: a) skór bydlęcych 3.005 sztuk, b) skór cielęcych 2.761 sztuk, c) skór żarłoków 230 sztuk, d) skór skopowych 128 sztuk. Przebieg przetargu odbył się przy tendencji średniej. Ceny zniżkowe odpowiadające przeciętnym cenom rynku światowego.

Program radjowy.

Wtorek 1 września 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.50 Komunikaty gospodarcze. 15.25 Odczyt p. t. „Jak się ten owad nazywa". 15.45 „Chwilka lotnicza" p. t. „Co to jest Ossoawiachim, zadania i środki". 16.00 Bajeczka prawdziwa o Tomciu-kłamczuchu p. t. „To nie ja — to piesek" (p. Helena Reutt). 16.15 Koncert z płyt gramofonowych. 16.50 Odczyt p. t. „W dolinie Prądnika". 17.10 Koncert z płyt gramofonowych. 17.35 Odczyt p. t. „Djabolik francuski — Barbey d'Aurevilly". 18.00 Koncert popularny. 19.00 Codzienny odcinek powieściowy. 19.15 Komunikaty Towarzystwa Czytelni Ludow. 19.20 Feljeton p. t. „Ziemia obiecana". 19.35 Rozmaitości. 19.50 Komunikaty Związku Młodzieży Polskiej. 19.55 Komunikat meteorologiczny. 20.00 Prasowy dziennik radjowy. 20.10 Komunikaty sportowe. 20.15 Opera z płyt gramofonowych „Aida" Verdi'ego w wykonaniu zespołu teatru „La Scala" w Medjolanie. W przerwie dodatek do prasowego dziennika radjowego. 23.00 Komunikat meteorologiczny. 23.10 Muzyka lekka i taneczna.

Środa 2 września 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.50 Komunikaty gospodarcze. 15.25 „Wśród książek" — Przegląd najnowszych wydawnictw. 15.45 Komunikaty Związku Wynalazców. 16.00 Program dla dzieci. 16.30 Koncert z płyt gramofonowych. 16.50 „Radjokronika". 17.10 Koncert z płyt gramofonowych. 17.35 Odczyt. 18.00 Koncert popołudniowy. 19.00 Codzienny odcinek powieściowy. 19.15 Rozmaitości. 19.30 Prof. Dr. Kazimierz Hartleb: „Kultura doby jagiellońskiej: Najwyższa szkoła narodu — Wszechnica Jagiellońska". 19.55 Komunikat meteorologiczny. 20.00 Prasowy dziennik radjowy. 20.15 Muzyka lekka. 20.45 Kwadrans literacki. „Zapis" — humoreska Macieja Wierzbińskiego. 21.00 Recital skrzypcowy Stefana Frenkla. 22.00 Feljeton p. t. „U progu moich wspomnień". 22.15 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.20 Komunikat meteorologiczny. 22.30 Muzyka lekka i taneczna. 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Humor.

Przytomny mąż.

Mąż zdecydował się ofiarować żonie coś na imieniny.

— Cóż chcesz, żonusiu, żebym ci kupił na imieniny? — zapytuje mąż.

— Nie wiem sama, doprawdy . . . — odpowiada niezdecydowana żona.

— No, to daję ci rok czasu do namysłu! — śpiesznie przerywa kochający małżonek.

Nakładem firmy „Katolik", spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Królewskiej Hucie.